

Om rapporten

I den här FoU-rapporten redovisas resultaten från ett följe- och interventionsforskningsprojekt som genomfördes under 2017. Projektet engagerade åtta team med 55 medarbetare från Sörmlands kommuner och landsting i ett arbete kring riktlinjer för Trygg hemgång och effektiv samverkan vid utskrivning från slutenvård.

Om rapporten:

En FoU-rapport beskriver ett tidsbegränsat projekt. Det finns teorianknytning och projektet är praktiskt. FoU-rapporten kvalitetsgranskas av en disputerad person (som inte är författaren). FoU-rapporten har alltid minst en disputerad författare.

Författare

Katarina Wetter-Edman och Lisa Malmberg

Datum och ort

180907 Eskilstuna

FoU i Sörmland
Drottninggatan 16 B
632 20 Eskilstuna
www.fou.sormland.se

180917

KORTVERSION AV RAPPORT 2018:2

Trygg och effektiv utskrivning från slutenvården ur ett patient- och närståendeperspektiv

Ett följe- och interventionsforskningsprojekt

Katarina Wetter-Edman
Lisa Malmberg

Bakgrund och syfte

Samverkan mellan olika aktörer inom landsting och kommun är avgörande för att patienten ska uppleva och få en trygg hemgång efter vårdtid på sjukhuset. Det är syftet med Lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård, och även för de lokala riktlinjer för Trygg hemgång och effektiv samverkan som omsätter lagen till praktik.

Syfte: Följe- och interventionsforskningsprojektet syftade till att undersöka och följa införandet av lokala riktlinjer 2017, samt att genom ett projektarbete baserat på tjänstedesignmetodik arbeta aktivt med riktlinjerna och införandet av dessa utifrån ett patient- och närstående perspektiv.

Frågeställningar:

- I vilken mån är riktlinjerna för trygg och effektiv utskrivningsprocess personcentrerade?
- Hur relaterar teamens lösningsförslag till riktlinjerna och stödjer införandet användningen av dessa?

Genomförande: 8 team med totalt 55 deltagare från 20 verksamheter inom Sörmlands kommuner och landsting deltog under projekttiden april-nov 2017. Teamen arbetade med att utifrån de nya riktlinjerna anpassa och hitta nya lösningar på rutiner och flöden i utskrivningsprocessen. Förhållningssätt och metoder från tjänstedesign användes för att med patienten i centrum utveckla och uppdatera rutiner, aktiviteter och processer.

Tjänstedesign är både ett förhållningssätt och arbetssätt som utgår från brukarens behov och upplevelser, undersöker flera möjliga lösningar samt testar lösningarna iterativt med berörda aktörer.

Resultat

Hypotesen i detta projekt var att genom tjänstedesign utveckla personcentrerat förhållnings- och arbetssätt, samt att detta skall avspeglas i riktlinjedokumentet. Projektet har bidragit bland annat till att riktlinjerna har bytt namn till Trygg hemgång och effektiv samverkan, från Trygg och effektiv utskrivning.

Den direkta påverkan på riktlinjerna i övrigt är svår att bedöma. Ett personcentrerat arbetssätt finns med i värdegrunden, men genomsyrar inte de efterföljande instruktionerna och processflödena.

Teamen kom fram till lösningsförslag som i de allra flesta fall ledde till förändringar i arbetssätt och samverkan. Analysen av teamens arbete visar att lösningarna syftar till att öka både trygghet hos den enskilde och effektivisera processerna utifrån att öka delaktigheten för patient/brukare /närstående. Ett gemensamt fokus på dem verksamheterna är till för, underlättar också samverkan.

Sammanfattningsvis kan de riktlinjer projektet har arbetat med inte ses som personcentrerade, dock har verksamheterna med stöd av tjänstedesign skapat arbetssätt som svarar mot riktlinjerna och är personcentrerade, genom att de utgår från patientens perspektiv och gör denne delaktig i processen kring utskrivningen. Dessutom har att arbetssättet stöttat dem genom att skapa samverkan.

CITAT FRÅN UNDERSÖKNINGEN

”Det är härligt tycker jag att liksom ’Aha var det bara det lilla som vi stod för’. Vi tror att vi har hela och det måste bli bra för patienten och vi pratar om det som om vi vore inkopplade hela tiden. Man får ju andra perspektiv när man tar del av sådana här saker. [Projektledare 1, slutenvård, intervju i juni 2017]

”Vi kan ju skriva riktlinjer hur mycket som helst och rita pilar hit och dit hur patienten skall gå, likväl är det enda att fundera vad är det patienten vill? Jag hade nog inte trott att det skulle vara så mycket personcentrerad i det hela men när det nu är det så är det helt rätt. Det är ju där man måste börja. Man måste starta där patienter är och gräva där den står och verkligen ha respekt för patientens vilja. (Projektledare 1, slutenvård, juni 2017)

”Det talande är ju ändå patienten, att även om vi tycker det är klara insatser så är det ju ett ormbö [...]. När man ser det här så förstår man ju hur komplex allting är och det är konstigt att det inte blir tokigt och miss i alla kommunikationer...” (ur gruppdiskussion efter aktörskartläggningen juni 2017)

Bild från Adobe Stock